

PSIHOLOGIJA LIČNOSTI

Psihologija ličnosti je, u interpretacijama brojnih autora, veoma bliska opštoj ili sistematskoj psihologiji. Mogli bismo reći da se u integralnijim delima iz ove oblasti sreću gotovo sve teme koje su predmet razmatranja u sistematskoj psihologiji, ali postoji razlika u pristupu. Dok je sistematska psihologija pretežno analitička, tj. usmerena na ispitivanje pojedinačnih funkcija, u psihologiji ličnosti postoji orijentacija na celinu unutar koje se ispoljavaju pojedini psihički procesi. U okviru razmatranja pojedinih problema, naglasak je na strukturi, dinamici i razvoju ličnosti, te na ličnosti kao celovitom sistemu (rasprave o normalnosti "ja" osećanju, identitetu, integritetu i zrelosti ličnosti), dok su shvatanja o pojedinim procesima integrisana u navedene teme, s tim što su, po pravilu, obradjene u veoma skraćenom obliku. To samo znači da je oblast psihologije ličnosti tek u fazi jasnijeg predmetnog konstituisanja. Prva dela iz psihologije ličnosti bila su, uglavnom psiho-analitički orjentisna ili eklektičke sinteze raznih teorija.

Pokušaji da se čovekova ličnost celovito objasni, da se da u granicama dosadašnjih dostignuća psihološke nauke, odgovor na pitanje: Šta je to ličnost, šta je pokreće i kako se razvija; dakle, ukratko rečeno, pokušaj sistematizovanog objašnjenja čovekove ličnosti sa određenih polaznih stanovišta nazivamo **teorijama ličnosti**. Tri najvažnije teorijske orijentacije su: geštalt psihologiji, koja u centar svog razmatranja stavlja saznavne funkcije, psihoanaliza, koja se bavi podsticajima ponašanja i biheviorizam, koji se bavi samim ponašanjem neinteresujući se za njegove unutrašnje uzroke. I dok je u ranoj fazi konstituisanja najvažnijih psiholoških sistema zauziman dosta isključiv stav i izražavana spremnost da se bude samo psihoanalitičar, biheviorista ili geštaltista, izgleda da je pojavom Oloprotove psihologije ličnosti nastupilo vreme **eklektizma**.

Razumeti ličnost kao celovit sistem znači otkriti njena svojstva biološkog i socijalnog porekla, i svojstva tipična za ljudsku vrstu, otkriti način na koji se te tri grupe svojstava organizuju u jedinstvenu, relativno stabilnu celinu. Može se reći da nijedna od postojećih **definicija ličnosti** na zadovoljava u celini sve zahteve jedne dobro zasnovane definicije.

Psiholozi sada tačno znaju šta takva definicija treba da obuhvati, ali nije postignuta saglasnost kako bi to trebalo učiniti.

Dve najznačajnije prepreke su: terminološke nepeciznosti i problemi metodološke prirode.

Moglo bi se reći da je pokušaj da se odredjenije kaže šta je to ličnost, započeo sa **Frojd**. U njegovoj koncepciji, ličnost je shvaćena kao celovita psihička organizacija u kojoj se meša iracionalno i racionalno. Osnov sveukupne energije je nagonskog porekla. Čuveno je Frojdovo poredjenje psihičkog života sa ledenim bregom koji plovi morem i koji je najvećim delom svoje mase ispod površine vode (nesvesno), a samo neznatim iznad (svesno). Osnovne pokretačke snage ljudskih postupaka su u nesvesnom. Suština ljudske prirode na može nikada biti saznata samo analizom svesnih doživljaja, nego tek analizom nesvesnog.

Frojd je izneo koncepciju da je suština **strukture ličnosti** u tri instance. **ID** (ONO), **EGO** (JA), **SUPER- EGO** (NAD-JA), (time on i klasifikuje psihološke funkcije prema njihovom poreklu). ID predstavlja biološki, instiktivni, nasledjeni i amoralni deo ličnosti. EGO sadrži sve one psihološke funkcije koje su se tokom evolucije razvile sa ciljem da se zadovolje impulsi, koji dolaze iz IDA a SUPER-EGO socijalno usvojene standarde o tome koji je to prihvatljiv način na koji EGO može, bez ozbiljnih posledica, zadovoljiti impusle IDA.

Kroz izlaganje o pokretačkim snagama delovanja čoveka Frojd je izneo koncepciju o **dinamici ličnosti**. Osnovne pokretačke snage su instinkti. Svu psihičku energiju, koju ima, čovek crpi iz instinkata. Instinkti se dele u dve grupe. U prvoj su instinkti života, označeni grčkim terminom EROS (ljubav), a u drugoj instinkt smrti – TANATOS (smrt). **Libido** je unutrašnja energija koja podstiče zadovoljenje instinkata.

Razmatrajući razvoj ličnosti. Frojd je izneo stanovište, da je taj proces neprekidan, ali da se ipak najvažnije osnove ličnosti formiraju tokom prvih pet godina. Po Frojdu postoji karakterističan redosled psihoseksualnih stupnjeva kroz koje dete prolazi.

Nasuprot psihoanalitičarima i bihejvioristima **Olportova** osnovna ideja bila je da opiše ljudsko biće sa psihološkog aspekta kao osobenu i neponovljivu organizaciju osobina. Po njemu: "Ličnost je dinamička orgnizacija onih psihofizičkih sistema unutar individue koji odredjuju njeno karakteristično ponašanje i njen karakterističan način mišljenja".

Olport smatra da je za analizu ličnosti najkorisniji **nivo crte**. On ukazuje da se pojam "crta" javlja u dva značenja. Prvo je značenje koje pod crtom podrazumeva **opšte dispozicije** koje predstavljaju osnovu za srodne oblike ponašanja ljudi koji pripadaju zajedničkoj vrsti, zajedničkoj kulturi i žive u sličnim životnim uslovima. **Lične dispozicije** su neuropsihičke jedinice koje stvarno nalazimo kod pojedinih individua, i one su od znatno veće koristi u analizi pojedinaca, pod uslovom da se posmatraju kao delovi jedinstvenog sklopa ličnosti.

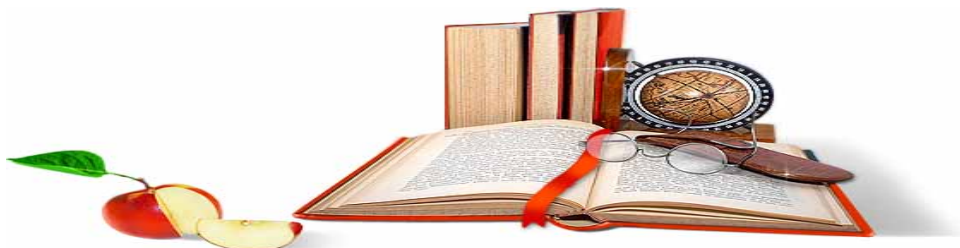
Po Olportovom mišljenju crte su osnova i dinamike i strukture ličnosti. On smatra da je **strukturu ličnosti** moguće opisati navodjenjem deset klasa crta: intelektualne sposobnosti, sindromi temperamenata, nesvesni motivi, socijalni

1.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

2.

3.